

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Education (Optional) Paper-I

EDUO1: Philosophical Foundation of Education (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 02/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The nature of culture is-----
a. Educational b. Social c. Mental d. Emotional
- 2 Socialization is an important function of-----.
a. society b. school c. family d. country
- 3 Celebrating Valentine's Day is----- culture.
a. western b. eastern c. polar d. None of these
- 4 Idealism was born in ----- country.
a. Greece b. America c. Russia d. China
- 5 Inclination of mind is-----.
a. Interest b. Consumer c. Skills d. knowledge
- 6 Rousseau gives children----- in education.
a. Freedom b. unrestricted freedom c. free d. punishment
- 7 -----is the founder of Rayat Shikshan Sanstha.
a. Mahatma Gandhi b. Karmveer Bhaurao Patil c. Mahatma Phule d. Lokmany Tilak
- 8 The oldest form of discipline is -----
a. Discipline of oppression b. Discipline of influence c. Self-discipline d. None of these
- 9 In the ----- type of discipline children are given full freedom.
a. Discipline of individual influence b. School discipline c. Self-discipline d. None of these
- 10 Pedagogically---- discipline is inappropriate.
a. Self-discipline b. Discipline of oppression c. Discipline of personal influence d. Unbound discipline
- 11 Education in the company of nature was conceptualized by ---.
a) Mahatma Phule b) Mahatma Gandhi c) Swami Vivekananda d) Rabindranath Tagore
- 12 Plato is considered as the father of----- philosophy.
a) Naturalism b) Pragmatism c) Idealism d) Realism
- 13 Plato wrote the -----book.
a) The Republic b) Shetkaryanacha asud c) Slavery d) Emily

14 What degree did Pune University give Karmaveer?

- a) PadmaBhushan b) PadmaVibhushan c) BharatRatna d) D.Litt

15 Who gave the basic mantra 'earn and learn'?

- a) J.P. Naik b) Karmveer Bhaurao Patil c) Mahatma Gandhi d) Yogi Arvind Ghosh

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Personal development
- 2 interest
- 3 Discipline of repression
- 4 Naturalist philosophy

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the contribution of teachers in culture transition.
- 2 Measures for elimination of illegals
- 3 Plato's Theory of Education
- 4 Views of Karmveer about students.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the role of education in transmission and preservation of culture.
- 2 Write the principles practiced by Karmaveer for this education of Bahujan Samaj

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संस्कृतीचे स्वरूप----- असते.
अ. शैक्षणिक ब. सामाजिक क. मानसिक ड. भावनिक
- 2 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.
अ. समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे
- 3 'व्हॅलेंटाईन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.
अ. पाश्चिमात्य ब. पौरात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही
- 4 आदर्शवादाचा जन्म----- या देशात झाला.
अ. ग्रीस ब. अमेरिका क. रशिया ड. चीन
- 5 मनाचा कल म्हणजे----- होय.
अ. अभिरूची ब. गुणग्राहक क. कौशल्य ड. ज्ञान
- 6 रूसी शिक्षणात बालकांना----- देतो.
अ. स्वातंत्र्य ब. अनिर्बंध स्वातंत्र्य क. मोकळीक ड. शिक्षा
- 7 लोकशाही पद्धतीमध्ये ----- शिस्त उपयुक्त आहे . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

- 8 शिस्त राखण्याचा अत्यंत जुना प्रकार ----- आहे . अ.दडपशाहीची शिस्त ब.व्यक्तिप्रभावाची शिस्त क.स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही
- 9 शिस्तीच्या ----- प्रकारात मुलांना पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते . अ. व्यक्तीप्रभावाची शिस्त ब.दडपशाहीची शिस्त क.स्वयंशिस्त ड.यापैकी नाही
- 10 शिक्षणशास्त्राच्या दृष्टीने ----- शिस्त अयोग्य आहे. अ.स्वयंशिस्त ब.दडपशाहीची शिस्त क.व्यक्ती प्रभावाची शिस्त ड.बंधनमुक्त शिस्त
- 11 निसर्गाच्या सहवासात शिक्षण अशी----- यांनी शिक्षणाची संकल्पना केली.
अ)महात्मा फुले ब)महात्मा गांधी क)स्वामी विवेकानंद ड) रवींद्रनाथ टागोर
- 12 प्लेटो हा----- तत्वज्ञानाचा जनक मानला जातो.
अ)निसर्गवाद ब)कार्यवाद क)आदर्शवाद ड)वास्तववादी
- 13 प्लेटोने----- हा ग्रंथ लिहिला.
अ) द रिपब्लिक ब) शेतकऱ्यांचा असूड क)गुलामगिरी ड)एमिली
- 14 पुणे विद्यापीठाने कर्मवीरांना कोणती पदवी दिली?
अ) पद्मभूषणब) पद्मविभूषण क)भारतरत्न ड) डी.लिट
- 15 कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क)महात्मा गांधी ड)योगी अरविंद घोष

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 व्यक्तिगत विकास
- 2 अभिरूची
- 3 दडपशाहीची शिस्त
- 4 निसर्गवादी तत्वज्ञान

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 संस्कृती संक्रमणामध्ये शिक्षकांचे योगदान स्पष्ट करा.
- 2 बेशिस्त निर्मूलनासाठी उपायोजना
- 3 प्लेटोचा शिक्षणविषयक सिद्धांत
- 4 कर्मवीरांची विद्यार्थ्यांविषयी मते

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संस्कृतीचे संक्रमण व जतन याच शिक्षणाचे कार्य स्पष्ट करा
- 2 बहुजन समाजाच्या या शिक्षणासाठी कर्मवीरांनी आचरणात आणलेली तत्त्वे लिहा.

Model Answer Paper

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Education (Optional) Paper-I

EDUO1: Philosophical Foundation of Education (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 02/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 संस्कृतीचे स्वरूप----- असते.

अ. शैक्षणिक ब. सामाजिक क. मानसिक ड. भावनिक

Option 2

2 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.

अ. समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे

Option 2

3 'व्हॅलेंटाईन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.

अ. पाश्चिमात्य ब. पौरात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही

Option 1

4 आदर्शवादाचा जन्म----- या देशात झाला.

अ. ग्रीस ब. अमेरिका क. रशिया ड. चीन

Option 1

5 मनाचा कल म्हणजे----- होय.

अ. अभिरूची ब. गुणग्राहक क. कौशल्य ड. ज्ञान

Option 1

6 रूसी शिक्षणात बालकांना----- देतो.

अ. स्वातंत्र्य ब. अनिर्बंध स्वातंत्र्य क. मोकळीक ड. शिक्षा

Option 2

7 लोकशाही पद्धतीमध्ये ----- शिस्त उपयुक्त आहे . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 3

8 शिस्त राखण्याचा अत्यंत जुना प्रकार ----- आहे . अ. दडपशाहीची शिस्त ब. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 1

9 शिस्तीच्या ----- प्रकारात मुलांना पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 3

10 शिक्षणशास्त्राच्या दृष्टीने ----- शिस्त अयोग्य आहे. अ. स्वयंशिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. व्यक्ति प्रभावाची शिस्त ड. बंधनमुक्त शिस्त

Option 3

11 निसर्गाच्या सहवासात शिक्षण अशी----- यांनी शिक्षणाची संकल्पना केली.

अ) महात्मा फुले ब) महात्मा गांधी क) स्वामी विवेकानंद ड) रवींद्रनाथ टागोर

Option 4

12 प्लेटो हा----- तत्वज्ञानाचा जनक मानला जातो.

अ) निसर्गवाद ब) कार्यवाद क) आदर्शवाद ड) वास्तववादी

Option 3

13 प्लेटोने----- हा ग्रंथ लिहिला.

अ) द रिपब्लिक ब) शेतकऱ्यांचा असूड क) गुलामगिरी ड) एमिली

Option 1

14 पुणे विद्यापीठाने कर्मवीरांना कोणती पदवी दिली?

अ) पद्मभूषण ब) पद्मविभूषण क) भारतरत्न ड) डी.लिट

Option 4

15 कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?

अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क) महात्मा गांधी ड) योगी अरविंद घोष

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 व्यक्तिगत विकास

Ans:

2 अभिरूची

Ans:

3 दडपशाहीची शिस्त

Ans:

4 निसर्गवादी तत्वज्ञान

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 संस्कृती संक्रमणामध्ये शिक्षकांचे योगदान स्पष्ट करा.

Ans:

2 बेशिस्त निर्मूलनासाठी उपायोजना

Ans:

3 प्लेटोचा शिक्षणविषयक सिद्धांत

Ans:

4 कर्मवीरांची विद्यार्थ्यांविषयी मते

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संस्कृतीचे संक्रमण व जतन याच शिक्षणाचे कार्य स्पष्ट करा

Ans:

2 बहुजन समाजाच्या या शिक्षणासाठी कर्मवीरांनी आचरणात आणलेली तत्त्वे लिहा.

Ans:
